

ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များအပေါ်စိစစ်သုံးသပ်ချက်အစီရင်ခံစာ နိဒါန်း

၁။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် ၁-၁-၂၀၂၀ ရက်နေ့မှ ၃၀-၁၁-၂၀၂၀ ရက်နေ့အထိ ငွေကြေး/ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုသတင်းပို့ချက်ပေါင်း ၅၇၀၇၆၅ စောင် လက်ခံရရှိခဲ့ပြီး သတ်မှတ်ပမာဏအထက် ကျော်လွန်သည့်သတင်းပို့ချက် ၅၇၀၀၈၁ စောင်နှင့် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် ၇၅၄ စောင် ဖြစ်ပါသည်။ လက်ခံရရှိခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များ အနက် ဆက်လက်အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည့် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် ၁၃၉ စောင်အား ထုတ်ဖော်၍ သက်ဆိုင်ရာတရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ ဖြန့်ဝေနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ယခု အစီရင်ခံစာသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များအပေါ် ခြုံငုံ၍ သုံးသပ်တင်ပြသည့် အစီရင်ခံစာဖြစ်ပါသည်။

အကြောင်းအရာအကျဉ်းချုပ်

၂။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိ လက်ခံရရှိခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များအပေါ် ၂၀၁၉ ခုနှစ်က လက်ခံ ရရှိခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစားအလိုက်လည်းကောင်း၊ ငွေကြေးအမျိုးအစားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သံသယဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းအလိုက်လည်းကောင်း၊ သတင်းပေးပို့ခဲ့သည့် နေရာဒေသများအလိုက်လည်းကောင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ ဖြန့်ဝေနိုင်ခဲ့မှု အခြေအနေအားလည်းကောင်းသုံးသပ်၍ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု ဆိုင်ရာ သတင်းပို့ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အရေအတွက်အလိုက် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (Statistical Analysis Report) အစီရင်ခံစာအဖြစ် ပြုစုတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

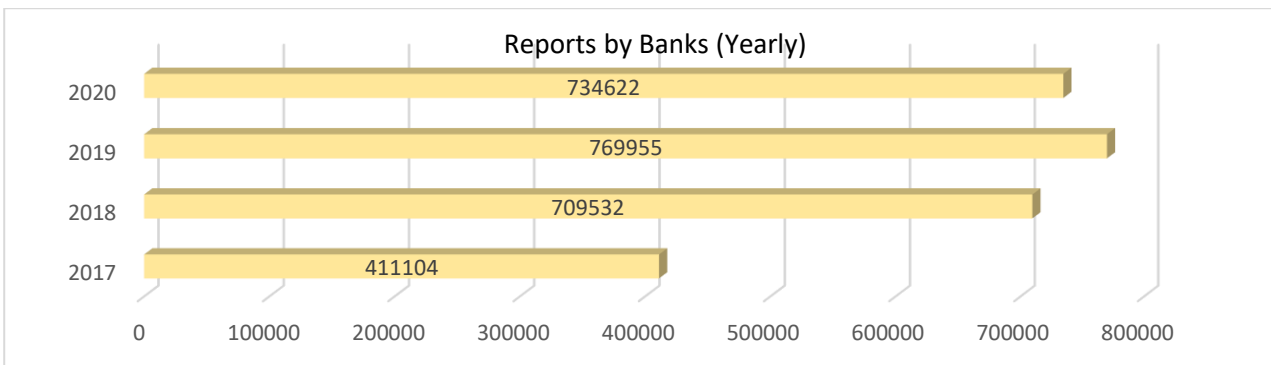
ရည်ရွယ်ချက်

၃။ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကိုငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွားနေသည့် အခြေအနေများ (ML/TF Situation)ကို ပိုမိုနားလည်စေရန်နှင့် ကြီးကြပ်ရေး အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း (Onsite Inspection) နှင့် ရုံးထိုင်စစ်ဆေးခြင်း (Offsite Inspection) တို့ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကိုငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို

လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း ပိုမိုထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

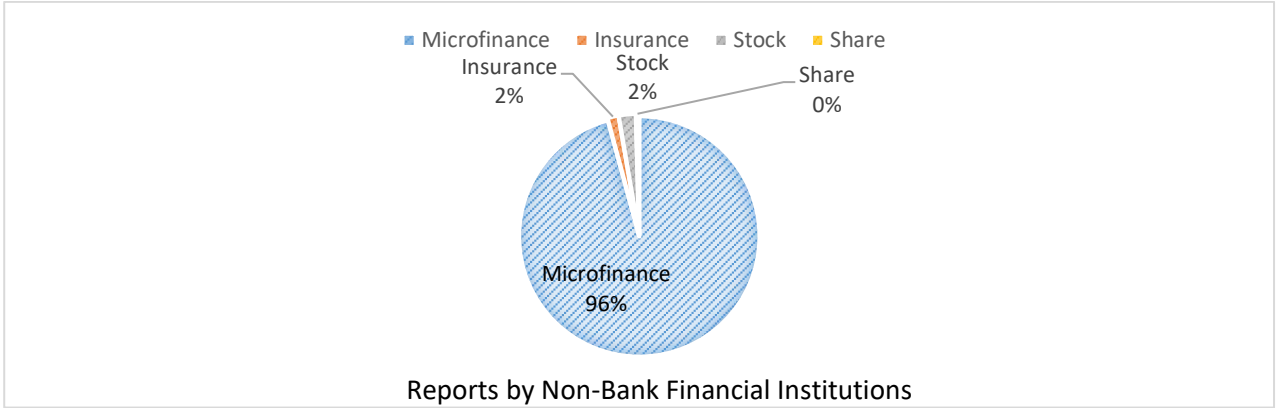
သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစားအလိုက်သုံးသပ်တင်ပြခြင်း

၄။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့သို့ သတင်းပေးပို့ခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များ အပေါ် ပေးပို့ခဲ့သည့် သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစားအလိုက်စိစစ်သုံးသပ်ရာတွင် ဘဏ်များမှ ပေးပို့သည့် သတင်းပို့ချက်များမှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လေးသိန်းကျော်မှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ခုနစ်သိန်းကျော်အထိ လေးနှစ်ကာလအတွင်း ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး အရေအတွက်အားဖြင့် အများဆုံးဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းမှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဘဏ်များ၏ ဘဏ်ခွဲအရေအတွက်မှာ ၁၃၀၆ ခုသာရှိရာမှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လတွင် ဘဏ်ခွဲအရေအတွက် ၁၉၄၀ ခုထိရှိလာရာ ဘဏ်ခွဲအရေအတွက် ၆၃၄ ခုထိ တိုးတက်များပြားလာခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ သက်ဆိုင်ရာဘဏ်များသို့ ငွေကြေး ခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ ပိုမိုဆောင်ရွက်လာခြင်း၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် သတင်းပို့ခြင်း ဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ္တရားများ၊ သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်တို့ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ ဘဏ်များမှ ပေးပို့သည့်သတင်းပို့ချက်များ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုအတွက် Feedback များ ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်းတို့ကြောင့် သတင်းပို့ချက်အရေအတွက်များ ပိုမိုများပြားလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

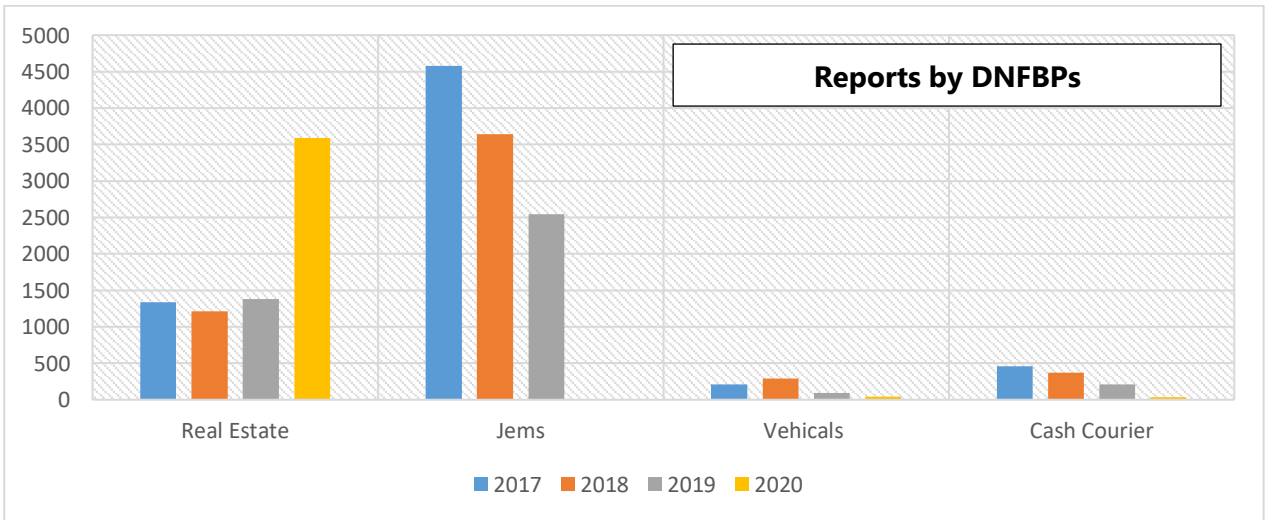

၅။ ဘဏ်မဟုတ်သော ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ သတင်းပို့ချက်များမှာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် စတင်ပေးပို့လာကြောင်းနှင့် အသေးစားငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများမှ ပေးပို့သည့် သတင်းပို့ချက်အရေအတွက်မှာ ငါးထောင်ကျော်ထိရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ငွေရေးကြေးရေးကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုဦးစီးဌာနသည် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကိုငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်မှုအာဏာပိုင် ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ဘဏ်မဟုတ်သော ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအပေါ် ကြီးကြပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ ၎င်းတို့မှလည်း ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကိုငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ

တာဝန်ဝတ္တရားများအပေါ် လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့နှင့် ကြီးကြပ်ရေးအာဏာပိုင်များ၊ သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်လာနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

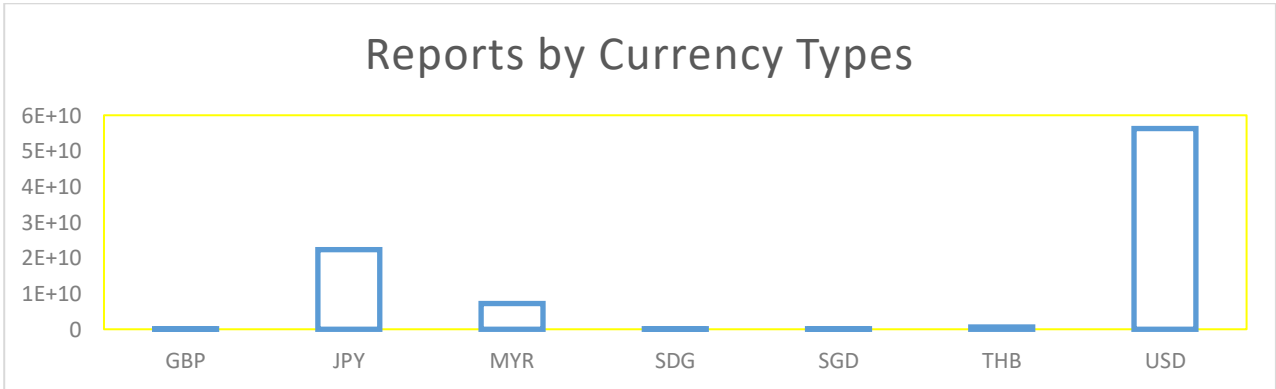

၆။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ထံမှ လက်ခံရရှိသည့် သတင်းပို့ချက်အရေအတွက်ကို လေ့လာသုံးသပ်ပါက ဘဏ်လုပ်ငန်းမှပေးပို့သည့် သတင်းပို့ချက်အရေအတွက်မှာ အထက်ပါအတိုင်း အများဆုံးဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး အိမ်ခြံမြေကဏ္ဍ၊ ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်မှု၊ ရေယာဉ်ရောင်းဝယ်မှု၊ ငွေသားသယ်ဆောင်မှု၊ အသေးစားငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်း၊ အာမခံလုပ်ငန်း၊ အစုရှယ်ယာရောင်းဝယ်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် သတင်းပို့ချက်များကိုလည်း လက်ခံရရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ခြင်း၊ ရေယာဉ်ရောင်းဝယ်ခြင်းနှင့် ငွေသားသယ်ဆောင်ခြင်းတို့အတွက် သတင်းပို့ချက်အရေအတွက်မှာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အရေအတွက် လျော့ကျသွားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် အချို့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများရပ်နားထားရခြင်း၊ နိုင်ငံခြားခရီးသွားလာမှုများ ကန့်သတ်ထားခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

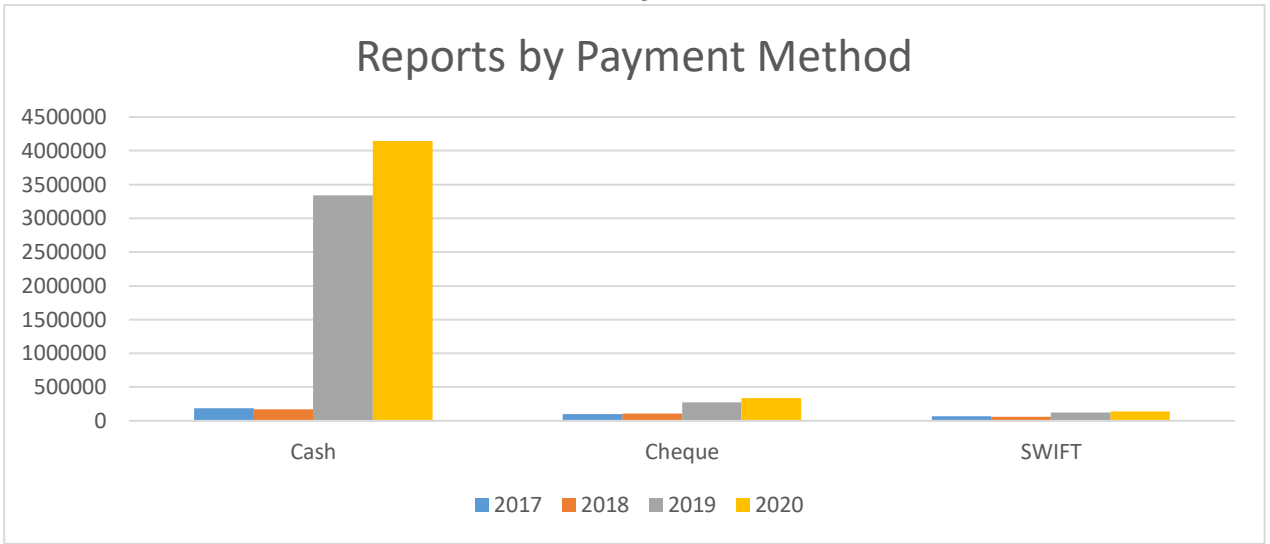
ငွေကြေးအမျိုးအစားအလိုက်သုံးသပ်တင်ပြခြင်း

၇။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်းလက်ခံရရှိခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များအရ နိုင်ငံခြားသုံးငွေကြေးနှင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများတွင် အဓိကအားဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ၊ ဂျပန်ယန်း၊ မလေးရှားရင်းဂစ်၊ ဗြိတိန်ပေါင်၊ စင်္ကာပူဒေါ်လာ၊ ဆူဒန်ပေါင်နှင့် ထိုင်းဘတ်ငွေတို့မှာ လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှု အများဆုံး ငွေကြေးများဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကအားဖြင့် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း၊ ဝန်ဆောင်ခနှင့် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများအတွက် လွှဲပြောင်းငွေများဖြစ်ပြီး မိသားစုစရိတ်၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးစရိတ်များ လည်းပါဝင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုပမာဏ များပြားခြင်းမှာ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုများအတွက် အဓိကအသုံးပြုသည့်ငွေကြေးဖြစ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဂျပန်ယန်းငွေဖြင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများပြားခြင်းမှာ နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ မလေးရှားရင်းဂစ်ဖြင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှု ပမာဏများပြားခြင်းမှာ ဝန်ကြီးဌာနအချင်းချင်း (G to G) ငွေပေးချေသည့် လုပ်ငန်းများကြောင့် လည်းကောင်း ပမာဏများပြားနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

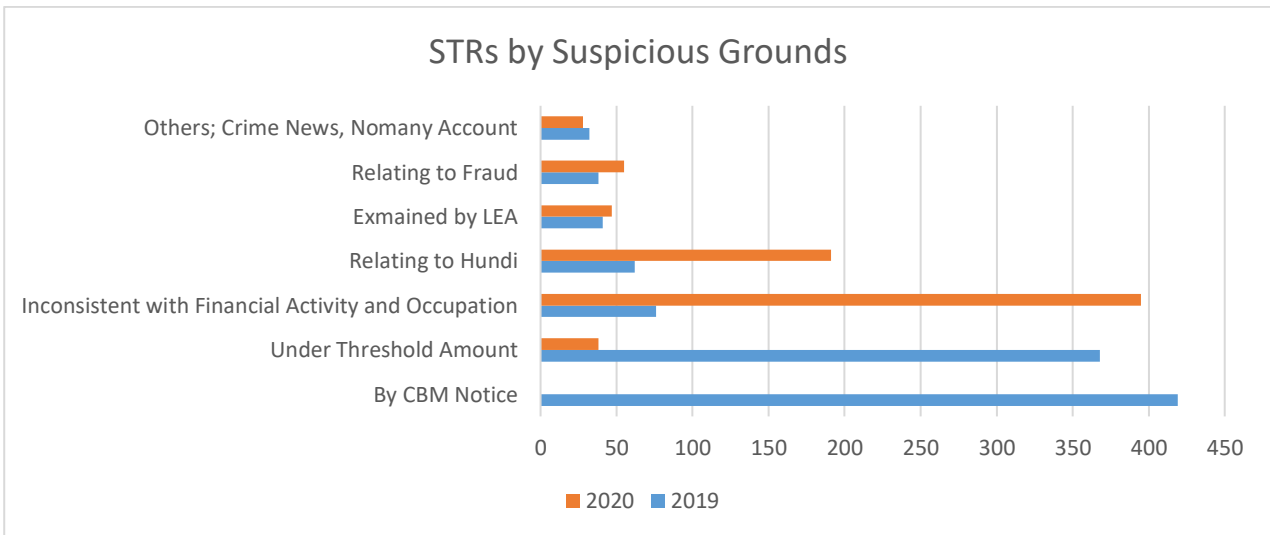
ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းအလိုက်သုံးသပ်တင်ပြခြင်း

၈။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့သို့ သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းများမှ ပေးပို့လာသည့် သတင်းပို့ချက်များအား အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့်စတင်သတင်းပို့သည့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အထိ လေးနှစ်တာကာလအတွင်း ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းများအလိုက် စိစစ်သုံးသပ်ရာ အဓိကအားဖြင့် ငွေသားဖြင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုအများဆုံးပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် ချက်လက်မှတ်ဖြင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အီလက်ထရောနစ် နည်းလမ်းဖြင့် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းခြင်းတို့ကိုလည်းပြုလုပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အောက်ပါပုံအရ ငွေသားအသုံးပြုမှုမှာ အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ ချက်လက်မှတ်နှင့် အီလက်ထရောနစ် နည်းလမ်းတို့ဖြင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများမှာလည်း နှစ်စဉ်တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။ Wave Money, KBZ pay တို့ကဲ့သို့သော i-Banking ဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်လာခြင်းနှင့် ATM ငွေထုတ်စက်များ အရေအတွက်တိုးပွားလာခြင်းစသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိ ရပါသည်။

သံသယဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းအလိုက်သုံးသပ်တင်ပြခြင်း

၉။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် (Suspicious Transaction Report-STR) ၇၅၄ စောင် လက်ခံရရှိခဲ့ပါသည်။ သတင်းပို့ချက်များပါ သံသယဖြစ်ဖွယ်အကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်များကို ခွဲခြားစိစစ်သုံးသပ်ပါက အလုပ်အကိုင်နှင့်မလျော်ညီသည့် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ ဟွန်ဒီနှင့်ဆက်နွယ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများက စုံစမ်းမေးမြန်းသည့်ကိစ္စရပ်များနှင့်ဆက်နွယ်သည့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ ငွေကြေးလိမ်လည်မှုများနှင့် ဆက်နွယ်သည့်ကိစ္စရပ်များ စသည်တို့ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် မှတ်ပုံတင်ကဒ်အတုများ၊ အမည်ခံငွေစာရင်းများ အသုံးပြုခြင်းတို့ကြောင့် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်အဖြစ် ပေးပို့လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၁၀။ သံသယဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရာအလိုက်ခွဲခြားစိစစ်ရာတွင် ယခင်နှစ်က မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရယူထားခြင်းမရှိဘဲ ငွေကြေးလွှဲပြောင်း၊ လက်ခံဆောင်ရွက်နေမှုများကို သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်တွင် ဗဟိုဘဏ်ညွှန်ကြားချက်အရ ပေးပို့ကြောင်းဖော်ပြ၍ သတင်း

ပေးပို့ခြင်းများ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုနှစ်တွင် ဟွန်ဒီ/ တရားမဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းအဖြစ် ပြောင်းလဲဖော်ပြပေးပို့လာကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် သတ်မှတ်ပမာဏအောက်လျော့နည်းသည့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုသတင်းပို့ချက်မှာလည်း ယခင်နှစ်က သုံးရာကျော်ရှိခဲ့ရာမှ ယခုနှစ်တွင် တစ်ရာအောက်သို့ လျော့နည်းသွားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သတင်းပို့ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံခြားရောက်မြန်မာအလုပ်သမားများက မြန်မာနိုင်ငံရှိမိသားစုများထံသို့ လုပ်ခလစာငွေများပြန်လည်ပေးပို့လာမှုအပေါ် နိုင်ငံခြားကဝင်ရောက်လာသည့် ငွေလွှဲပြောင်းမှု ဖြစ်သဖြင့် သံသယဖြစ်ဖွယ်အဖြစ်ပေးပို့ခဲ့ခြင်းများရှိခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ကြီးကြပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က သတင်းပို့ချက်များအပေါ် Feedback ပေးရာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းစသည်တို့ကြောင့် သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ခြင်းအပေါ် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ရရှိပါသည်။

၁၁။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်းလက်ခံရရှိသည့် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်များတွင် လွှဲပြောင်းသူ၏ အလုပ်အကိုင်နှင့် ငွေကြေးဆောင်ရွက်ချက်မှာ ဆက်စပ်မှုမရှိခြင်းကြောင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် လျော်ညီမှုမရှိသည့် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုအဖြစ် ဖော်ပြပေးပို့သည့် သတင်းပို့ချက်များမှာ အရေအတွက် ၄၀၀ နီးပါးဖြင့် အများဆုံးဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သတင်းပို့ အဖွဲ့အစည်းများ အထူးသဖြင့်ဘဏ်များအနေဖြင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူအား မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်းသိရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရယူရသည့်သက်သေခံလက်မှတ် အထူးသဖြင့် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်တွင် ဖော်ပြသည့်အလုပ်အကိုင်များမှာ နောက်ဆုံးအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိသည့်အတွက် ယင်းဖော်ပြထားသည့်အချက်နှင့် ယခုဆောင်ရွက်သည့် ငွေကြေးဆောင်ရွက်ချက်မှာ ဆက်စပ်၍မရခြင်း၊ လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် ပါဝင်သည့် အခြားတစ်ဖက်မှဆောင်ရွက်သူနှင့် မည်သို့ဆက်စပ်သည်ကို ထုတ်ဖော်မေးမြန်းရာတွင် ဖောက်သည်မှ ပြည့်စုံစွာဖြေကြားလိုမှုမရှိခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ရရှိသည့်အချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ ဖြည့်စွက်ပေးပို့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

သတင်းပေးပို့သည့်နေရာဒေသအလိုက်သုံးသပ်တင်ပြခြင်း

၁၂။ သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်များကို ပေးပို့ခဲ့သည့်နေရာဒေသအလိုက် ခွဲခြားစိစစ်ပါက ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့မှ အများဆုံး ပေးပို့ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်မရှိခဲ့သည့် ကချင်၊ ကယား၊ ချင်းနှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့မှလည်း သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်များ ပေးပို့လာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

Year	Kachin	Kayah	Kayin	Chin	Mon	Rakhine	Shan	Nay Pyi Taw	Sagaing	Tanintharyi	Bago	Magwe	Mandalay	Yangon	Ayeyarwadd	Total
2019	-	-	14	-	-	110	86	2	10	4	11	2	19	754	11	1023
2020	20	4	21	5	7	100	109	9	15	3	7	4	110	334	3	754

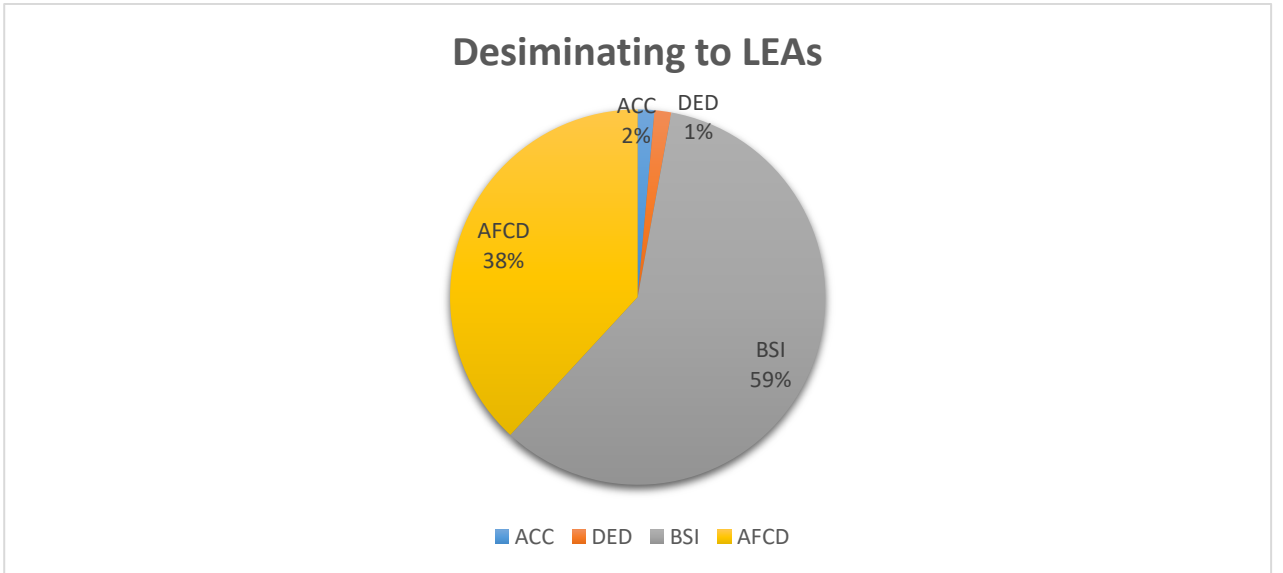
တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အလိုက်သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်ပေးပို့မှုအခြေပြဇယား

၁၃။ သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်ပမာဏမှာ ယခင်နှစ်ထက်လျော့နည်းသွားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့်အတူ နိုင်ငံအတွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အကန့်အသတ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လာကြရာ ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများလည်း လျော့နည်းသွားပြီး သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် ပမာဏမှာလည်းလျော့နည်းသွားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။ သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် ထက်ဝက်ခန့်မှာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ရန်ကုန်မြို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကကျသည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပကုမ္ပဏီများ၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ အများအပြားတည်ရှိခြင်းကြောင့် ငွေကြေးလည်ပတ်မှုအများဆုံးဒေသဖြစ်သည့်အတွက် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်ပမာဏ များပြားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်တို့မှာ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ကုန်စည်တင်ပို့/တင်သွင်းမှု ပြုလုပ်ရာတွင် အဓိကဖြတ်သန်းရာဒေသများဖြစ်ပြီး နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုပမာဏများပြားခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများ ထိန်းချုပ်ရာဒေသများမှ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအချက်အချာနေရာများသို့ ဝင်ထွက်ပေါက်ဒေသများအဖြစ်တည်ရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်များ များပြားနေခြင်းဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ အကြမ်းဖက်အုပ်စုအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသည့် ARSA နှင့် AA ကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းများတည်ရှိပြီး ဘဏ်လုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းခြင်းကြောင့် တရားမဝင်ငွေလွှဲလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများရှိသည့်အတွက် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်အရေအတွက်များခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ဖြန့်ဝေနိုင်မှုအားသုံးသပ်တင်ပြခြင်း

၁၄။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် ၇၅၄ စောင်ရရှိခဲ့ရာမှ ၁၃၉ စောင်အား တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ ဖြန့်ဝေနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဖြန့်ဝေခဲ့သည့် သတင်းပို့ချက်များတွင် အဂတိလိုက်စားမှုနှင့်ဆက်နွယ်သည့် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် ၂ စောင်အား အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်သို့လည်းကောင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးမှုနှင့် ဆက်နွယ်သည့် သံသယဖြစ်ဖွယ်

သတင်းပို့ချက် ၂ စောင် အား မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဟွန်ဒီ လုပ်ငန်းများနှင့်ဆက်နွယ်သည့် သံသဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက် ၈၂ စောင်အား အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာနသို့လည်းကောင်း၊ အွန်လိုင်းလိမ်လည်မှုများနှင့်ဆက်နွယ်သည့် သတင်းပို့ချက် ၅၃ စောင်အား ငွေကြေးဆိုင်ရာမှုခင်းတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့သို့လည်းကောင်း အသီးသီးဖြန့်ဝေနိုင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြံပြုတင်ပြချက်

၁၅။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့မှ ယခုကဲ့သို့အစီရင်ခံစာများ၊ လမ်းညွှန် စာစောင်များ ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ သတင်းပို့ချက်များအပေါ် ပြန်လည်၍ Feedback ပေးခြင်း၊ ကြီးကြပ်ရေးအာဏာပိုင်များက ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း၊ သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းတို့ဖြင့် သတင်းပို့ချက်အရေအတွက်နှင့်အရည်အသွေးများ ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

၁၆။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အကြား စဉ်ဆက်မပြတ်တွေ့ဆုံ၍ မူလပြစ်မှုများ အထူးသဖြင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် မြင့်မားသည် ဟုဖော်ထုတ်သိရှိထားသည့် မူးယစ်ဆေးဝါးဆိုင်ရာမှုခင်းများ၊ အဂတိလိုက်စားမှုဆိုင်ရာမှုခင်းများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာမှုခင်းများ၊ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာမှုခင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ရာတွင် ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းချက်များ ရယူအသုံးပြုမှုကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်ရေး ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ငွေကြေးခဝါချမှုများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ဖော်ထုတ်စစ်ဆေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

